

ΔΕΛΤΙΟ [ΘΕΜΑΤΙΚΟ] ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

Αριθμός 66 | 16 Οκτωβρίου 2018

ΔΙΚΤΥΟ για τη
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
στην Ελλάδα
και την Ευρώπη

ΣΥΝΟΨΗ:

Ο απόηχος των αποτελεσμάτων των εκλογών στο κρατίδιο της Βαυαρίας και οι αντανakλάσεις τους σε Ομοσπονδιακό επίπεδο στην Γερμανία αλλά και ευρύτερα στην Ευρώπη, είναι το θέμα του παρόντος ειδικού ΔΕΛΤΙΟΥ.

Τα κόμματα προς τα δεξιά, οι ψηφοφόροι προς το κέντρο

Όταν θέλει κάποιος να παρουσιάσει ένα αξιοζήλευτο παράδειγμα κρατικής λειτουργίας και ευημερίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα δυσκολευτεί να βρει κάτι καλύτερο από το γερμανικό ομοσπονδιακό κρατίδιο της Βαυαρίας. Σχεδόν μηδενική ανεργία, υψηλά κατά κεφαλήν εισοδήματα, σταθερά υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης υποστηριζόμενοι σε ένα ολιστικό μοντέλο ανάπτυξης με αιχμές την βιομηχανία και την υψηλή τεχνολογία, υποδειγματικό εκπαιδευτικό σύστημα κι όλα αυτά σε μια ευνομούμενη κι οργανωμένη πολιτεία.

Παρά τις «ιδανικές» οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της Βαυαρίας, δεν αποφεύχθηκε μια ακόμα επιβεβαίωση του ευρωπαϊκού εκλογικού κανόνα των τελευταίων ετών, να αμφισβητείται η κυρίαρχη πολιτική-κυβερνητική δύναμη και να εμφανίζεται κομματικός πολυκερματισμός στα κοινοβούλια.

Παρόλα αυτά, ακόμη και κάτω από αυτές τις «ιδανικές» συνθήκες, δεν αποφεύχθηκε μια ακόμα επιβεβαίωση του ευρωπαϊκού εκλογικού κανόνα των τελευταίων ετών, να αμφισβητείται η κυρίαρχη πολιτική-κυβερνητική δύναμη και να εμφανίζεται κομματικός πολυκερματισμός στα κοινοβούλια.

Έτσι λοιπόν σημειώνεται η μεγάλη πτώση κατά 10.5 μονάδες του κυρίαρχου CSU, ο καταποντισμός του μέχρι πρότινος δεύτερου κόμματος SPD κάτω από το ψυχολογικό όριο του 10% (9.7%) παράλληλα με την θεαματική άνοδο των Πρασίνων

(+8.9% από τις προηγούμενες εκλογές) και την ανάδειξη τους σε δεύτερη δύναμη, την συνέχιση της παρουσίας των Ελεύθερων Ψηφοφόρων και μάλιστα ενισχυμένων (11.6%) και την διεύρυνση του κοινοβουλίου με το ποδαρικό του ακραίου AFD, έστω και με μειωμένα τα ποσοστά του από τις

ομοσπονδιακές εκλογές (10.2%) καθώς και με την κοινοβουλευτική επανεμφάνιση των φιλελευθέρων του FDP (5.1%).

Συμπυκνώνοντας τόσο το αποτύπωμα των εκλογικών αποτελεσμάτων όσο και το προεκλογικό σκηνικό που διαμορφώθηκε στη Βαυαρία αλλά και σε ολόκληρη την Γερμανία το τελευταίο διάστημα, αξίζει να σημειώσουμε τα εξής:

- Δεδομένης της οικονομικής ευρωστίας, σε ολόκληρη την ομοσπονδία και ειδικότερα στην Βαυαρία, το θέμα που κυριάρχησε και επηρέασε περισσότερο την προεκλογική ατζέντα ήταν το Προσφυγικό. Η δυναμική εμφάνιση του AFD κατά τις ομοσπονδιακές εκλογές και ο φόβος ενίσχυσης της κυριαρχίας του, έσπρωξαν προς τα δεξιά το CSU προκαλώντας του τελικά απώλειες από τον χώρο του κέντρου, τις οποίες απορρόφησαν οι μετριοπαθείς και με προοδευτικό λόγο στο Προσφυγικό Πράσινοι. Μπορεί το ακραίο AFD να αναχαιτίστηκε και να μείωσε τα ποσοστά του, η φυσιογνωμική αλλοίωση όμως που επέφερε στο CSU από τα δεξιά δεν αναπληρώθηκε από το κέντρο.
- Το πλήγμα που επέφερε σε ομοσπονδιακό επίπεδο η στάση του προέδρου του CSU και Υπουργού Εσωτερικών της Γερμανίας Χορτ Ζεεχόφερ απέναντι στην κεντρική πολιτική της Καγκελαρίου Μέρκελ στο Προσφυγικό, κλονίζοντας την σταθερότητα του κυβερνητικού συνασπισμού, φαίνεται πως όχι μόνο δεν εκτιμήθηκε από τους μετριοπαθείς Βαυαρούς αλλά ίσως τους απομάκρυνε κι από τον παραδοσιακό τους κομματικό φορέα. Αντίστοιχη φθορά πιθανότατα προκλήθηκε και από τους συνεχείς διαξιφισμούς και τις αντεγκλήσεις ανάμεσα στον Ζεεχόφερ και τον Πρωθυπουργό της Βαυαρίας Μάρκους Ζέντερ.

Η παράλληλη με την σημαντική πτώση του CSU, κατακρήμνιση του έτερου παραδοσιακού κόμματος των Σοσιαλδημοκρατών, ανέδειξε για μια ακόμα φορά το ξεθώριασμα των παραδοσιακών πολιτικών σχηματισμών και των όρων πολιτικής αντιπαράθεσης και διαφοροποίησης, όπως τα γνωρίζαμε μέχρι σήμερα.

- Η παράλληλη με την σημαντική πτώση του CSU, η χωρίς ιστορικό προηγούμενο κατακρήμνιση του έτερου παραδοσιακού κόμματος των Σοσιαλδημοκρατών, ανέδειξε για μια ακόμα φορά το ξεθώριασμα των παραδοσιακών πολιτικών σχηματισμών και των όρων πολιτικής αντιπαράθεσης και διαφοροποίησης, όπως τα γνωρίζαμε μέχρι σήμερα. Τα υπάρχοντα, άλλοτε ισχυρά κόμματα, όλο και περισσότερο εκλαμβάνονται από τους ψηφοφόρους ως "συστημικά", με την πραγματικότητα του μέσου πολίτη να εξελίσσεται πολύ πιο γρήγορα από τις δυνατότητες των κομμάτων να ανταποκριθούν και να ξεπερνάει. Ειδικά το ιστορικότερο γερμανικό κόμμα SPD φαίνεται να εκτοπίζεται σε κάθε εκλογική αναμέτρηση από τον ρόλο του «μεγάλου», με οδυνηρά πλέον μελλούμενα για την συνέχεια...
- Η επιβράβευση, με θεαματική άνοδο στην κάλπη, του προγράμματος και της ρητορικής των Οικολόγων Πρασίνων από την άλλη, υπέδειξε αχνά τα νέα ελκυστικά στοιχεία στην εκλογική ατζέντα: Συνδυασμός μιας προοδευτικής και φιλελεύθερης προσέγγισης της οικονομίας με έμφαση όμως στα περιβαλλοντικά ζητήματα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον ήπιο λόγο στο Προσφυγικό, την ανάδειξη των κοινωνικών αναγκών στην Υγεία και την στέγαση καθώς και τις σύγχρονες αναπτυξιακές απαιτήσεις για ψηφιοποίηση και επενδύσεις στην υψηλή τεχνολογία.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Κι αυτά συντονισμένα και εκφρασμένα από μια συνεργατική ηγεσία, μακριά από το μονοπρόσωπο μοντέλο του παρελθόντος.

- Η ακτινογραφία της θεαματικής ανόδου των πράσινων δείχνει ότι προήλθε τόσο από «άντληση» ψήφων από τα ζημιωμένα SPD και CSU όσο και από την επιστροφή ψηφοφόρων από την αποχή κι αυτό δυναμώνει ακόμη περισσότερο την ισχύ της νέας, σύγχρονης προοδευτικής ατζέντας, αποκομμένης από τις διαχωριστικές γραμμές και την ρητορική του παρελθόντος.

ΣΥΝΤΑΞΗ ΔΕΛΤΙΟΥ (αρ. 66):

Δρ Μαρίλη Μέξη

Διευθύντρια ΔΙΚΤΥΟΥ

&

Γιώργος Παπούλιας

Πολιτικός Επιστήμονας, Συνεργάτης

ΔΙΚΤΥΟΥ

Η επιδημία του λαϊκισμού δεν φαίνεται και τόσο ανίκητη, όταν το αντίδοτο στοιχειοθετείται επάνω σε προτάσεις πραγματικής εναλλακτικής και προοδευτικής κατεύθυνσης, πέρα από τους ξεπερασμένους διαχωρισμούς και την ρητορική του παρελθόντος.

Για το

ΔΙΚΤΥΟ για την Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Διάκου 20 & Συγγρού 1
11743, Αθήνα

τηλ: 210 9247814

φαξ: 210 9227244

www.todiktio.eu

info@todiktio.gr

Όσον αφορά τον «ομοσπονδιακό» απόηχο των αποτελεσμάτων, δύσκολα θα μπορέσουμε να αντλήσουμε καθολικά συμπεράσματα, δεδομένων των «ιδανικών» όπως προαναφέραμε συνθηκών που χαρακτηρίζουν την Βαυαρική κοινωνία, ακόμη και σε σχέση με την υπόλοιπη Γερμανία. Φαίνεται όμως, πως το κλίμα αμφισβήτησης και γενικότερων ανακατατάξεων που καταγράφεται σταθερά στις εκλογικές διαδικασίες των τελευταίων ετών, δεν έχει ως μόνη διέξοδο τις

δυνάμεις του αντιφιλελεύθερου ή και εθνικό-λαϊκισμού. Αρκεί οι προσφερόμενες επιλογές να στοιχειοθετούν λόγο και προτάσεις πραγματικής εναλλακτικής και προοδευτικής κατεύθυνσης. Αντισυστημικό ίσως αλλά με θετικό αφήγημα που δεν διχάζει την κοινωνία, με μοντέρνα ατζέντα πολιτικής (ανοικτή κοινωνία, κλιματική αλλαγή κ.α.) με ρεαλιστικές λύσεις για τα κοινωνικά ζητήματα όπως το Προσφυγικό και σύγχρονη ηγεσία. Επάνω σε αυτή την προσέγγιση μπορεί να διαδοθεί το ευρωπαϊκό αντίδοτο στην –όχι και τόσο ανίκητη- επιδημία του λαϊκισμού.